Бергәлекнең морфологик һәм пространство структурасы

Бергәлек (Сообщество) = Биоценоз

Бергәлек – бер территорияне биләүче төрле төр популяцияләр җыелмасы.

Биоценоз- тере организмнарның бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә һәм үзара тәэсир итешеп торуы.

Биогеоценоз (экосистема) – үсемлек, хайван һәм микроорганизмнарның даими рәвештә бер-берләре һәм атмосфера,гидросфера,литосфера компонентлары белән бәйләнештәге тотрыклы бергәлеге.

Экосистема

Естественная

Искусственная

Экосистема үзлекләре

Үзлекләре

- **тотрыклылыгы**
  - **Тышкы йогынты нәтиҗәсендә үзгәрешләргә бирешмәве**
- **үзкөйләнүе**
  - **Популяцияләрдә затларның билгеле бер санын саклау**

Төр структурасы

- **Төр структурасына йогынты ясаучы факторлар:**

1. ***Географик урын;***
2. ***Климат шартлары;***
3. ***Бергәлекнең төре;***

Бергәлек структурасы

Морфологик структура

- **Үсемлекләрнең яшәү формалары**

A. агач
B. куак
C. куакчык

Үләннәр :

Мезофит (дымлылык яратучы),

Ксерофит (коры җирдә үсүче), гидрофит (аскы өлеше суга кереп торган),

Галофит (тозлылык күп булган җирне яратучы).

- **Хайваннарның яшәү формалары:**

A. **Планктон** – су өстендә ирекле йөзүче
B. **Нектон** – су катламында яшәүчеләр
C. **Бентос** – су төбендә яшәүчеләр

Пространство (киңлек) стуктурасы

вертикаль

- **Ярусшылык** – үсемлекләрнең җир өстендәге өлешләренең биеклеге белән аерылып торуы.

горизонталь

- Бертөрле булмау (иңкүлекләр, калкулыклар, дымлылык,тозлылык, басым төрле булу)

Яруслылык – үсемлек бергәлекләренең берничә «этаж»га аерылуы.

- Өстенлек итүче агачлар 60 м

- Урман чатыры 30-40 м

- Урта ярус 20-25 м

- Куаклык ярусы 4-6 м

- Үлән ярусы 0,8 м

Ярусслылык

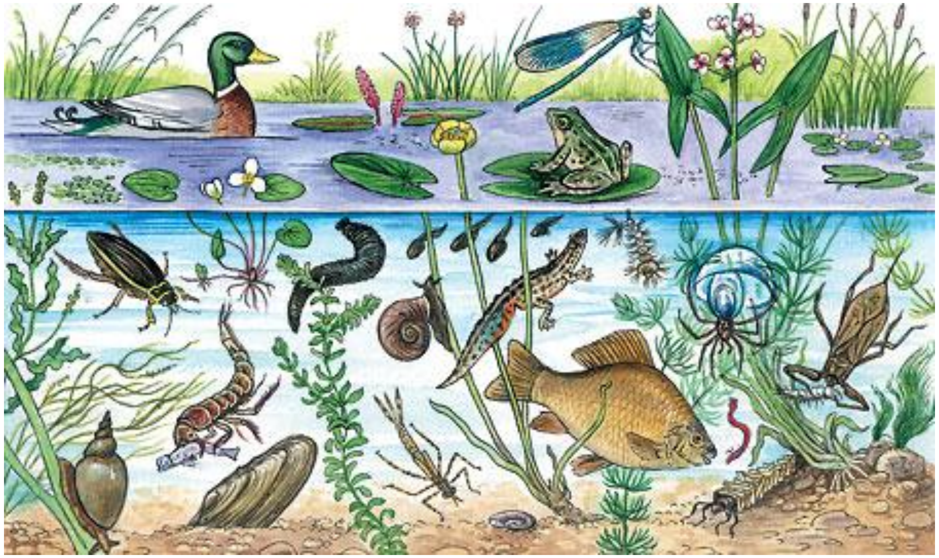
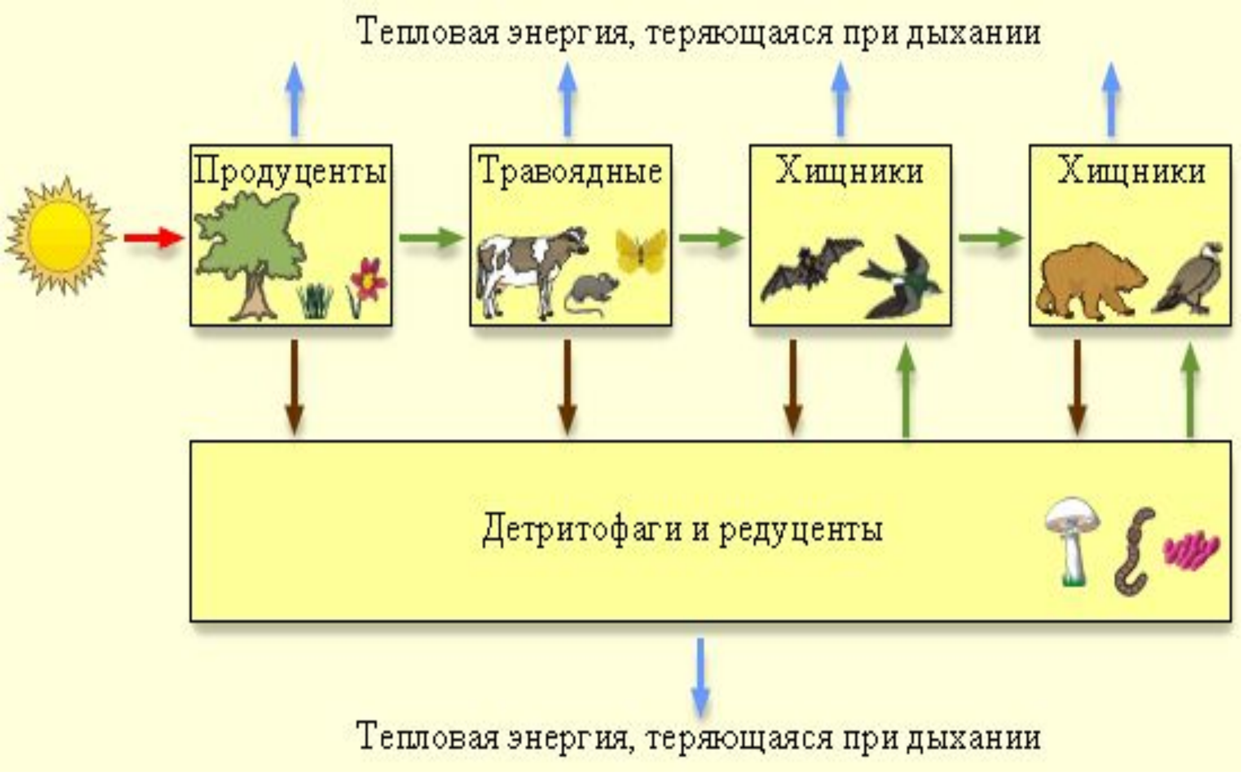
Туклану (трофи́к) чылбыры